

носить в основному теоретичний характер: довгострокові кредити і позики, як правило, надаються підприємствам в дуже обмежених розмірах, а частіше взагалі не надаються.

Головним завданням фінансових працівників для підприємств є оптимізація даного співвідношення, вибір надійних кредиторів для росту залучених коштів. А це дасть новий потенціал для підприємства і виробництва, ріст конкурентоспроможності і стійкості.

Інформаційні джерела:

1. Коренюк П., Усикова О. Удосконалення методичних підходів до системи управління власним капіталом підприємств. *Економіка та управління підприємствами*. 2020. №2. С.83-89.

2. Марковський С. Н. Аналіз діяльності підприємств. *Економіка України*. К., 2019, № 2, 35с.

3. Фролова Т.О. Фінансовий аналіз: Навчально методичний посібник для самостійного вивчення і практичних занять. – К.: Вид-во Європ.ун-ту, 2018. – 253с.

УДК 336.717

УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕСУРСАМИ ТОРГОВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ НА ЗАСАДАХ СИСТЕМНОГО ПІДХОДУ

Вихристенко К.О., здоб. вищ. осв. ОС «магістр»
Науковий керівник – канд. екон. наук, доц. **О.П. Близнюк**
Державний біотехнологічний університет

Управління фінансовими ресурсами торговельного підприємства на засадах системного підходу дає змогу усвідомити місію, стратегічну мету та цілі, оцінити комплексний вплив зовнішніх і внутрішніх чинників на ефективність його функціонування та розвиток.

Враховуючи закономірності та вимоги системного підходу як методології управління, стає можливим обґрунтувати концептуальну модель управління фінансовими ресурсами підприємства як інтегровану в загальну систему управління систематизовану та структуровану сукупність взаємопов'язаних та взаємозалежних елементів із зворотними зв'язками, що забезпечують та впливають на процес управління фінансовими ресурсами на усіх ієрархічних рівнях, сприяють обґрунтованості прийняття управлінських рішень.

Система управління фінансовими ресурсами підприємства повинна відповідати основним вимогам, а саме: між елементами системи повинні існувати причинно-наслідкові зв'язки; система повинна бути динамічною, тобто володіти здатністю змінювати свій кількісний та якісний стан; система повинна володіти параметром, впливаючи на який можна змінити протікання економічного процесу.

До основних компонентів концептуальної моделі управління фінансовими ресурсами торговельного підприємства ми відносимо такі складові елементи: усвідомлену місію, мету, «дерево цілей», побудоване на основі їх ієрархії та ранжування; ієрархічну структуру організаційних рівнів управління підприємством та його фінансовими ресурсами: стратегічного, тактичного та оперативного, з урахуванням їх завдань та функціональної спрямованості; концептуальні підходи до управління; принципи управління; функції та методи управління; економічні інструменти управління; підсистеми забезпечення процесу управління (правову, нормативну, інформаційну, організаційну, методичну, програмну); критерії ефективності управління; методи контролю, аналізу та оцінки ефективності управління; індикатори ефективності управління фінансовими ресурсами.

Управління фінансовими ресурсами торговельного підприємства повинно ґрунтуватися на таких принципах: урахування перспектив розвитку фінансово-господарської діяльності; забезпечення відповідності обсягу залучених фінансових ресурсів обсягу інвестованих активів; забезпечення оптимальності структури фінансових ресурсів з позиції ефективного їх використання; забезпечення мінімізації витрат в процесі акумуляції фінансових ресурсів із різних джерел; забезпечення високоефективного використання фінансових ресурсів.

Декомпозиція стратегій підприємства включає: генеральну (загальну, корпоративну, портфельну), конкурентну (бізнесову, ділову), функціональні або забезпечуючі стратегії (маркетингову, операційну, інформаційну, управління персоналом, соціальну, організаційну, науково-дослідну), до складу яких, також відноситься фінансова стратегія підприємства.

Згідно з вимогами ранжування та підпорядкованості стратегій, а також ієрархічною побудовою організаційних рівнів управління, політику управління фінансовими ресурсами ми розглядаємо як невід'ємну складову загальної системи управління підприємством, яка підпорядкована функціональній фінансовій стратегії, що є ключовою забезпечуючою стратегією реалізації конкурентної та генеральної корпоративної стратегії підприємства.

Відповідно до основоположних принципів системного підходу, політика управління фінансовими ресурсами є інтегрованою у фінансову

стратегію (систему вищого рівня), самостійною комплексною та структурованою системою (підсистемою нижчого рівня), яка синтезує, окрім ключових системних складових елементів, багатоаспектні та диверсифіковані напрями фінансової діяльності підприємства, зокрема: управління формуванням власних фінансових ресурсів; управління залученням позикових фінансових ресурсів; оптимізацію структури та вартості джерел формування фінансових ресурсів; управління розміщенням фінансових ресурсів в активи (необоротні та оборотні); формування раціональної та збалансованої структури активів і капіталу; управління грошовими потоками; управління використанням фінансових ресурсів в процесі операційної, інвестиційної, фінансової діяльності; управління оборотністю активів; управління фінансовими результатами (доходами, витратами, прибутком, рентабельністю); управління фінансовим станом (фінансовою стійкістю, ліквідністю, платоспроможністю); управління фінансовими ризиками в процесі формування, розміщення та використання фінансових ресурсів; організацію своєчасного моніторингу, систематичного контролю, експрес-аналізу, комплексного аналізу та оцінки ефективності реалізації політики управління фінансовими ресурсами підприємства.

УДК 330.4:330.48

АНАЛІЗ ФІНАНСОВИХ РИЗИКІВ

Волощук О.В., здоб. вищ. осв. ОС «магістр»
Науковий керівник – канд. екон. наук, доц. **Г.Г. Лисак**
Державний біотехнологічний університет

Негативні зміни в економіці будь-якої країни спричиняють небезпеку грошових втрат – фінансових ризиків. Для управління фінансовими ризиками потрібна налагоджена система моніторингу. В основу такої системи має бути покладена методологія якісної та кількісної оцінки та аналізу.

Фінансові ризики включають ринкові, кредитні ризики і ризик ліквідності.

Ринкові ризики пов'язані з можливими коливаннями справедливої вартості активів, зобов'язань та грошових потоків у зв'язку зі зміною ринкових параметрів, зокрема цін та цінових індексів, процентних ставок, курсів іноземних валют.

Тому ринкові ризики в першу чергу впливають на доходи та витрати від основних та інших видів діяльності, на прибуток, грошові